

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 94/04

18.11.2004

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus asiassa C-304/02

Komissio v. Ranska

**JULKISASIAMIES GEELHOED PITÄÄ KIINNI RATKAISUEHDOTUKSESTAAN,
JONKA MUKAAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN VOI MÄÄRÄTÄ
JÄSENVALTION SUORITTAMAAN KIINTEÄMÄÄRÄISEN HYVITYKSEN
YHTEISÖN LAINSÄÄDÄNNÖN JATKUVASTA JA RAKENTEELLISESTA
RIKKOMISESTA**

Hän ehdottaa puolustautumisoikeuksien turvaamiseksi kuitenkin, että suullinen käsittely aloitetaan uudelleen siten, että osapuolilla on mahdollisuus esittää huomautuksensa ehdotetusta erityisestä sakosta

Yhteisöjen tuomioistuin totesi vuonna 1991 komission vaatimuksesta, että Ranska oli rikkonut 1984–1987 yhteisön lainsäädäntöä, koska se ei ollut toteuttanut tarkastuksia yhteisön kalastusta koskevien säilyttämistoimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi. Yhteisön tarkastajien Ranskan eri satamiin seuraavien yhdentoista vuoden kuluessa tekemien lukuisten tarkastuskäyntien perusteella komissio ei edelleenkään ollut vakuuttunut siitä, että Ranska olisi noudattanut täysin velvoitteitaan. Komissio vaati näin ollen yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Ranska ei ole noudattanut yhteisöjen tuomioistuimen vuonna 1991 antamaa tuomiota, ja määräämään, että Ranskan on maksettava 316 500 euroa jokaiselta päivältä, jolta kyseisen tuomion täytäntöönpano viivästyy, alkaen siitä, kun tässä asiassa annettava tuomio julistetaan.

Julkisasiamies Geelhoed antoi 29.4.2004 tässä asiassa ensimmäisen ratkaisuehdotuksensa, jossa hän ehdotti, että yhteisöjen tuomioistuin määräisi ensimmäistä kertaa jäsenvaltion suoritettavaksi kiinteämääräisen hyvityksen yhteisön lainsäädännön rakenteellisesta ja jatkuvasta rikkomisesta. Kyseisessä ratkaisuehdotuksessa julkisasiamies väitti, että jäsenvaltio ei välttämättä sellaisen päivittäisen sakon perusteella, jota olisi alettava maksaa vasta yhteisöjen tuomioistuimen toisen tuomion jälkeen, päättää lopettaa jäsenyysvelvoitteiden loukkaamista heti kun yhteisöjen tuomioistuin on sen todennut. Jäsenvaltio saattaisi sitä vastoin jatkaa yhteisön lainsäädännön rikkomista siihen saakka, kunnes sakko määrätään,

kyseenalaistamalla näin ollen yhteisön lainsäädännön.

Koska tässä ratkaisuehdotuksessa tuli esiin sellaisia uusia EY 228 artiklan tulkintaa koskevia kysymyksiä, joita ei ollut käsitelty oikeudenkäynnin aikana, yhteisöjen tuomioistuin päätti aloittaa suullisen käsittelyn uudelleen saadakseen tietää osapuolten ja muiden jäsenvaltioiden näkemyksen kysymyksestä siitä, voiko yhteisöjen tuomioistuin määrätä tällaisen kiinteämääräisen hyvityksen maksamisesta tai sekä kiinteämääräisen hyvityksen että uhkasakon maksamisesta silloin kun komissio on vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta määräämään ainoastaan uhkasakon.

Julkisasiamies on antanut tässä asiassa tänään toisen ratkaisuehdotuksensa.

Alustavana huomautuksena julkisasiamies korostaa sitä, että EY 228 artiklan tarkoituksena on varmistaa se, että jäsenvaltiot noudattavat yhteisön oikeutta. Tässä suhteessa kyseisessä artiklassa määrätyillä seuraamuksilla on kaksi eri tarkoitusta. Ensinnäkin niillä pitäisi olla varoittava, ennalta ehkäisevä vaikutus siten, että yhteisön lainsäädännön rikkominen on jäsenvaltiolle taloudellisesti epähoukuttelevaa. Toiseksi niillä on erityinen kannustusvaikutus siten, että niillä voidaan luoda mahdollisuus painostaa kyseistä jäsenvaltiota riittävällä tavalla yhteisön lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi sen jälkeen kun yhteisöjen tuomioistuin on määrittänyt jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen. Lisäksi julkisasiamies korostaa sitä, että kyseiset seuraamukset ovat yhteisön oikeusjärjestykselle ominaisia eikä niitä voida verrata kansallisella tasolla olemassa oleviin seuraamusjärjestelyihin.

Siltä osin kuin on kyse yhteisöjen **tuomioistuimen toimivallasta** poiketa komission ehdottamasta seuraamuksesta siten, että se määrää suoritettavaksi **kiinteämääräisen hyvityksen**, julkisasiamies huomauttaa aluksi, että yhteisöjen tuomioistuin on aikaisemmissa tuomioissaan selvästi todennut, etteivät komission tekemät ehdotukset voi sitoa yhteisöjen tuomioistuinta, ja että tämä seikka perustuu suoraan EY 228 artiklan sanamuotoon ja rakenteeseen. Lisäksi koska jäsenvaltiolle määrätään sakkoa yhteisöjen tuomioistuimen antaman tuomion noudattamatta jättämisestä, julkisasiamies on sitä mieltä, että juuri yhteisöjen tuomioistuimella on parhaat mahdollisuudet arvioida sitä, miltä osin tuomiota on noudatettu, ja sitä, miten vakavaa laiminlyönnin jatkuminen on. Seuraamuksen määräämisen tarve voidaan ratkaista ainoastaan niiden toteamusten perusteella, jotka yhteisöjen tuomioistuin tekee tuomiossaan eikä tällainen ratkaisu voi riippua komission esittämistä näkemyksistä.

Julkisasiamies huomauttaa, että jäsenvaltiot ovat esittäneet kolme mahdollista rajoitusta yhteisöjen tuomioistuimen tuomiovaltaan määrätä seuraamus. Nämä rajoitukset koskevat yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, oikeusvarmuuden periaatetta ja jäsenvaltioiden puolustautumisoikeuksia.

Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen osalta julkisasiamies huomauttaa, ettei tässä asiassa kyseessä olevaa tilannetta voida verrata niihin, jotka olivat kyseessä kahdessa ensimmäisessä asiassa, joissa yhteisöjen tuomioistuin on määrännyt sakkoa. Hän katsoo, että Ranskan laiminlyöntiä on pidettävä vakavana rikkomisena, jolla ei ollut seurauksia ainoastaan Ranskassa, vaan se vaikutti epäedullisesti myös muihin jäsenvaltioihin ja niiden kalastajiin. **Erilaisten seuraamusten** määrääminen on näin ollen **perusteltavissa laiminlyönnin erilaisuudella ja sen seurauksilla**.

Oikeusvarmuuden periaatteen osalta julkisasiamies huomauttaa, että yhteisöjen tuomioistuin on aikaisemmissa asioissa antamissaan tuomioissa korostanut, etteivät komission ehdotukset sido sitä. Näin ollen **on ennustettavissa, että yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä minkä tahansa sen käytettävissä olevan seuraamuksen** kiinteämääräinen hyvitys mukaan lukien.

Puolustautumisoikeuksien osalta julkisasiamies huomauttaa, että olemassa olevassa menettelyssä jäsenvaltio voi vastata sekä vaatimuksen asiakysymykseen että komission ehdottaman seuraamuksen tarkoituksenmukaisuuteen. Vaikka toimivalta tällaisen seuraamuksen määräämiseen kuuluu yksinomaan yhteisöjen tuomioistuimelle, julkisasiamiehen mielestä **on olennaisen tärkeää, että yhteisöjen tuomioistuin on tietoinen näkemyksistä, joita osapuolet esittävät minkä tahansa seuraamuksen vaikutuksista** sen tavoitteiden saavuttamiseen. Hän katsoo näin ollen **asianmukaiseksi antaa osapuolille mahdollisuus vastata riittävällä tavalla komission ehdottamasta seuraamuksesta poikkeavaa seuraamusta koskeviin ehdotuksiin.** Koska osapuolilla ei tässä asiassa ole vielä ollut mahdollisuutta esittää näkemyksiään julkisasiamiehen ehdottamasta erityisestä seuraamuksesta, hän ehdottaa, että yhteisöjen tuomioistuin aloittaisi suullisen käsittelyn vielä kerran uudelleen.

Lopuksi julkisasiamies väittää, että päätettäessä siitä, **voiko yhteisöjen tuomioistuin määrätä sekä kiinteämääräisen hyvityksen että uhkasakon**, EY 228 artiklan tavoitteella ja tarkoituksella on ratkaiseva merkitys. Kuten edellä on todettu, julkisasiamies katsoo, että kyseisen artiklan tarkoituksena on varmistaa se, että jäsenvaltiot täyttävät yhteisön oikeuteen perustuvat velvoitteensa. Kiinteämääräisellä hyvityksellä ja uhkasakolla pyritään jo niiden laadun vuoksi eri tarkoituksiin siten, että ensimmäisellä on ehkäisevä vaikutus, kun taas jälkimmäisellä kannustava vaikutus. Jotta EY 228 artiklan sekä ehkäisevät että kannustavat vaikutukset voidaan säilyttää, **yhteisöjen tuomioistuimella on oltava mahdollisuus soveltaa samanaikaisesti kumpaakin seuraamusta.**

Huomautus: Julkisasiamiehen näkemys ei sido yhteisöjen tuomioistuinta. Julkisasiamiehen tehtävänä on antaa yhteisöjen tuomioistuimelle riippumattomasti oikeudellinen ratkaisu käsiteltävänä olevasta asiasta. Yhteisöjen tuomioistuin aloittaa nyt tämän asian harkinnan, ja tuomio julistetaan myöhemmin.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: EN, FR, DE, DA, EL, ES, FI, IT, NL, PL, PT, SV

Ratkaisuehdotuksen koko teksti on Internetissä

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=fi>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656